

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства фінансів України

«Про внесення змін до форми акта (довідки) про результати перевірки з

питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки»

та Вимог до його (її) складення»

1. Резюме

Метою прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до форми акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки та Вимог до його (її) складення» (далі – проект наказу) є приведення форми акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та Вимог до його (її) складення, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 13 липня 2017 № 629, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 липня 2017 за № 931/30799 (далі – наказ № 629), у відповідність до норм Податкового кодексу України (далі – Кодекс) у зв'язку з прийняттям Закону України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466).

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Проект наказу розроблено у зв'язку зі змінами норм Кодексу, внесеними Законом № 466, який набрав чинності 23 травня 2020 року.

Проектом наказу форма акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та Вимоги до його (її) складення приводяться у відповідність до положень Кодексу, якими, зокрема, передбачено зміни та доповнення до статті 39 «Трансфертне ціноутворення».

Відповідно до підпункту 3 пункту 13 розділу I Закону № 466 внесено зміни до пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу та запроваджено трирівневу структуру документації з трансфертного ціноутворення, підпунктом 2 пункту 75 розділу I Закону № 466 внесено зміни до пунктів 120.3-120.4 статті 120 розділу II Кодексу та встановлено відповідальність платників податків (штрафи) за неподання платником податків чи несвоєчасне подання звітності та/або документації з питань трансфертного ціноутворення.

Крім того, пунктом 4 розділу I Закону № 466 доповнено пункт 16.1 статті 16 розділу I Кодексу новим підпунктом 16.1.15, яким платника податків зобов'язано забезпечувати надання своїми посадовими (службовими) особами письмових пояснень на письмовий запит контролюючого органу з питань, що стосуються предмета перевірки, та їх документального підтвердження.

Підпунктом 4 пункту 13 розділу I Закону № 466 вносяться зміни до підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 розділу I Кодексу, відповідно до яких контролюючому органу, що здійснює перевірку з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки», розширено перелік заходів, які можуть здійснюватися посадовими особами контролюючого органу, під час проведення вказаної перевірки.

Підпунктом 3 пункту 13 розділу I Закону № 466 доповнено перелік інформації, яку повинна містити документація з трансфертного ціноутворення, зокрема:

- загальний опис діяльності групи компаній (включаючи материнську компанію та її дочірні підприємства), у тому числі організаційну структуру такої групи, опис господарської діяльності цієї групи, політику трансфертного ціноутворення, опис структури управління платника податків, схему його організаційної структури із зазначенням загальної кількості працюючих осіб та в розрізі окремих підрозділів платника податків станом на дату операції або на кінець звітного періоду;

- опис контрольованої операції із зазначенням ланцюга постачання (створення вартості) товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції;

- опис операцій з придбання робіт (послуг), нематеріальних активів, інших предметів господарських операцій, відмінних від товарів, який має містити обґрунтування економічної доцільності (економічної вигоди, що отримується в результаті здійснення контрольованої операції) і наявності ділової мети їх придбання.

З прийняттям закону № 466 для контрольованих операцій з сировинними товарами передбачено спеціальні правила встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «вितягнутої руки» за методом порівняльної неконтрольованої ціни (підпункт 2 пункту 13 розділу I Закону № 466 щодо доповнення підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 розділу I Кодексу підпунктами 39.3.3.4 - 39.3.3.8).

Прийняття наказу забезпечить єдиний підхід до оформлення посадовими особами контролюючих органів результатів документальних перевірок платників податків з питань дотримання принципу «вितягнутої руки» та дозволить підвищити рівень та якість таких перевірок.

3. Суть проекту акта

Запропонований проект наказу забезпечує приведення положень наказу № 629 у відповідність із Законом № 466.

Проектом наказу пропонується внести зміни до форми акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «вितягнутої руки» та Вимог до його (її) складення, затверджених наказом № 629, виклавши їх у новій редакції.

Зміни полягають в такому:

1. Доповнено перелік інформації, яку повинна містити вступна частина акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків

принципу «витягнутої руки».

2. Доповнено відомості, які повинен містити розділ II «Результати перевірки платника податків з питань дотримання принципу «витягнутої руки», в розрізі кожної операції та звітного періоду, що перевірявся, з можливістю групування при однотипних умовах операцій, а саме:

- опис договірних умов/контрактних умов в контрольованій(их) операції(ях);
- інформація про включення (або невключення) відомостей про участь платника податків у міжнародній групі компаній відповідно до повідомлення;
- інформація про контрольовані операції на підставі форвардних або ф'ючерсних контрактів, або контрактів на здійснення операцій із сировинними товарами та інформування контролюючого органу щодо їх укладання.

Крім того, розширено перелік інформації, яку необхідно зазначати в акті перевірки при викладенні результатів перевірки та опису порушення, а саме:

опис вибору платником податків сторони, що досліджувалась (сторона, для якої перевірявся фінансовий показник) під час застосування методів трансфертного ціноутворення (комбінації методів), показників рентабельності в межах застосування методів трансфертного ціноутворення (комбінації методів);

опис фактичної поведінки (фактичних дій) сторін контрольованої(их) операції(й) та визначення її(їх) відповідності умовам, які передбачені укладеними договорами, даним бухгалтерського обліку, первинним документам та фактичним обставинам її(їх) здійснення відповідно до суті операції;

інформація про використання сторонами контрольованої(их) операції(й) активів (у тому числі визначення та аналіз впливу нематеріальних активів на умови контрольованої(их) та зіставних операцій);

інформація про відсутність документального оформлення (підтвердження) здійснення контрольованої(их) операції(й) (у разі встановлення такого факту) та її(їх) опис згідно з фактичною поведінкою сторін операції(й) та фактичними умовами її(їх) здійснення; обґрунтування економічної доцільності із зазначенням

наявності ділової мети операції(й), а також висновки та факти щодо відповідності (невідповідності) фактичних дій сторін операції та фактичних обставин її(їх) здійснення економічній суті операції(й) згідно з укладеними договорами (угодами);

опис вибору контролюючим органом методу (комбінації методів) з метою визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки»; сторони, що досліджувалась (сторона, для якої перевірявся фінансовий показник) під час застосування методів трансфертного ціноутворення; показників рентабельності в межах застосування методів трансфертного ціноутворення (комбінації методів);

джерела інформації, що використані контролюючим органом для встановлення відповідності умов контрольованої(их) операції(й) принципу «витягнутої руки»;

відомості про зіставні неконтрольовані операції та/або про зіставних юридичних осіб, які використані контролюючим органом під час застосування відповідного методу трансфертного ціноутворення (комбінації методів), із викладенням стратегії пошуку зіставних операцій та/або зіставних юридичних осіб;

діапазон цін (рентабельності) та медіана діапазону цін (рентабельності) (якщо ціна (рентабельність) у контрольованій операції знаходиться поза межами діапазону), що розраховані контролюючим органом (у випадках, якщо під час застосування методів трансфертного ціноутворення (комбінації методів) порівняння ціни або рентабельності в контрольованій операції проводилось з цінами або показниками рентабельності кількох зіставних неконтрольованих операцій або юридичних осіб).

При підготовці проекту наказу було враховано практику складення контролюючими органами актів про результати перевірки платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків під час здійснення контрольованих операцій.

4. Вплив на бюджет

Прийняття та реалізація проекту наказу не потребують додаткових фінансових витрат із державного чи місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Під час підготовки проекту наказу проводились електронні консультації із заінтересованими сторонами.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу з метою забезпечення громадського обговорення розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua).

Реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами тощо.

6. Прогноз впливу

Проект наказу стосується забезпечення прав та інтересів платників податків, які здійснюють контрольовані операції, а також держави, що здійснює контроль за повнотою та правильністю оподаткування таких операцій.

Реалізація положень наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Реалізація положень проекту наказу не матиме впливу на окремі регіони.

Реалізація положень проекту наказу не матиме впливу на ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу підлягає погодженню з Державною податковою службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу потребує державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

8. Ризики та обмеження

Положення проекту наказу не містять норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті наказу відсутні положення, які порушують принципи забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації чи створюють підстави для дискримінації.

У проекті наказу відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Проект акта не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Міністерства цифрової трансформації України про проведення цифрової експертизи, у зв'язку з тим, що він не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

Положеннями проекту наказу не передбачається надання державної допомоги суб'єктам господарювання, і, відповідно, дія Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» не поширюється на зазначений проект акта та на підтримку суб'єктів господарювання. У зв'язку з цим відповідне рішення Антимонопольного комітету, передбачене зазначеним Законом, не потребується.

9. Підстава розроблення проекту акта

Нормативно-правовий акт Міністерства фінансів України «Про внесення змін до форми акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та Вимог до його (її) складення» розроблено на виконання вимог пункту 3 розділу II Закону № 466 щодо приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність до цього Закону.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

